

**Тарас
Григорович
Шевченко
(1814 - 1861)**

Дитинство Шевченка

Тарас Шевченко народився 9 березня 1814 р. в селі Моринці Звенигородського повіту Київської губернії (нині Черкаська область) у кріпацькій родині. 1822 р. батько віддав його “в науку” до кирилівського дяка. За два роки Тарас навчився читати й писати, і засвоїв деякі знання з арифметики.

№.
(Хата Шевченка)
Показано сном шевченка.

181. ХАТА БАТЬКІВ Т. Г. ШЕВЧЕНКА В с. КИРИЛІВЦІ.
Олівець. [IX 1843].

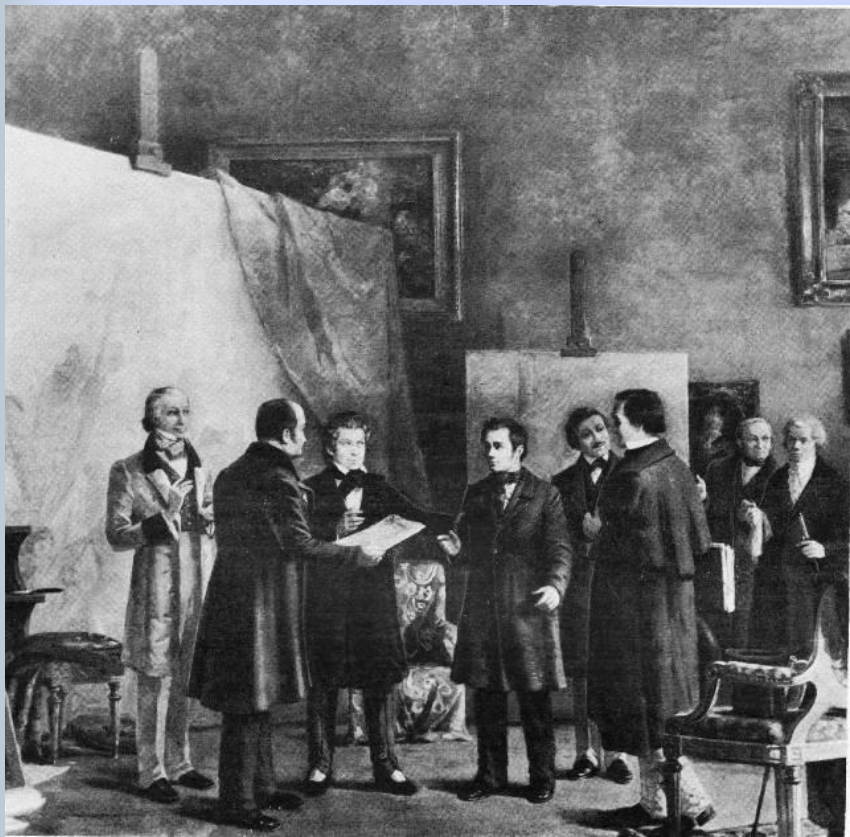
Шевченко у наймах

● Малий Тарас, рано втративши матір, а потім і батька, з дитинства зазнав багато горя і знущань. Працюючи і навчаючись у дяка, Шевченко ознайомився з деякими творами української літератури, а відчуваючи великий потяг до малювання, уже тоді робив перші спроби розпочати навчання у маляра. Та після кількох невдалих спроб повернувся до Кирилівки, де пас громадську череду і майже рік наймитував у священника Григорія Кошиця.

● У 14 років Тараса зробили дворовим слугою поміщика П.Енгельгарда. З осені 1828 року до початку 1831 року Шевченко побував зі своїм паном у Вільно (тепер Вільнюс). Подробиці цієї подорожі мало відомі. Імовірно, що там він відвідував лекції малювання у професора Віленського університету Йонаса Рустемаса.

Шевченко у Петербурзі

Переїхавши до Петербургу в 1831 р., Енгельгардт взяв із собою Шевченка, щоб мати дворового маляра, віддав його в науку на 4 роки до живописця В. Ширяєва. Ночами, у вільний від роботи час, Шевченко ходив до Літнього саду, змальовував статуї, тоді ж уперше почав писати вірші.

Разом з його учнями Шевченко бере участь у розписах Великого та інших петербурзьких театрів.

- Зустріч у Петербурзі із земляком – художником Сошенком, байкарем Гребінкою, художником Брюлловим, Венеціановим, із поетом Жуковським змінила долю Тараса Шевченка. Вони побачили здібності молодого художника і 22 квітня 1838 року викупили його з неволі.
- Тарас Шевченко малював портрети, картини, ілюстрував свої вірші.

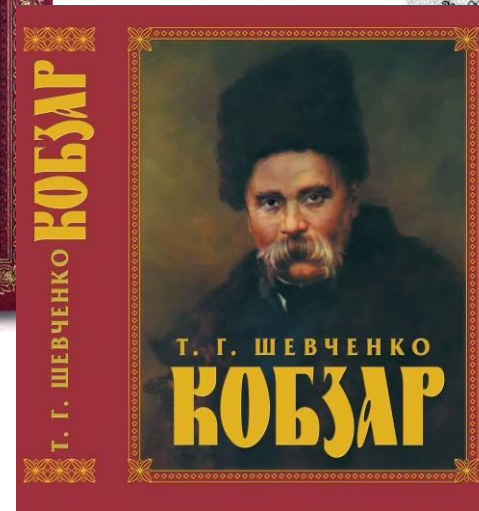
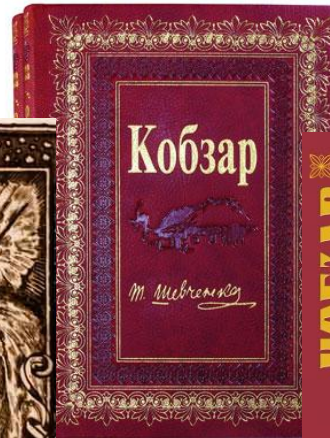
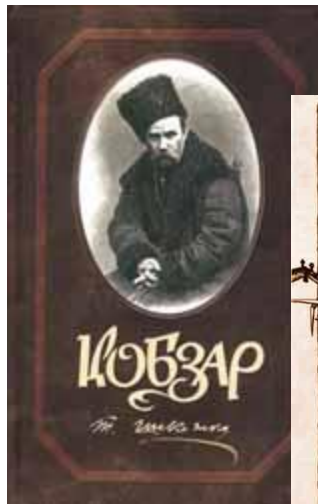

21 травня 1838р. Шевченка зараховують стороннім учнем Академії мистецтв. Він навчається під керівництвом К. Брюллова, стає одним з його улюблених учнів, одержує срібні медалі (за картини “Хлопчик-жебрак, що дає хліб собаці” (1840), “Циганка-ворожка” (1841), “Катерина” (1842)). Остання написана за мотивами однойменної поеми Шевченка.

Вірші Шевченко почав писати ще кріпаком, за його свідченням, у 1837р. Перші з творів Тараса Григоровича, що дійшли до нас, - балада "Зіпсована", вірші "Думка" ("Тече вода в синє море"), "Вічній пам'яті Котляревського" і поема "Катерина" - датуються 1837-1838 роками.

Шевченко у багатьох своїх творах закликав пригноблений український народ до революційної боротьби за своє звільнення.

Першу збірку своїх поетичних творів Шевченко видав 1840 під назвою «Кобзар». До неї ввійшло 8 поезій: «Думи мої», «Перебендя», «Катерина», «Тополя», «Думка», «До Основ'яненка», «Іван Підкова», «Тарасова ніч».

Окремими виданнями вийшли поеми «Гайдамаки» (1841) та «Гамалія» (1844).

КОБЗАРЬ

Т. ШЕВЧЕНКА.

САМОНАСТАВНИКЪ.

1840.

ВЪ ТИПОГРАФИИ Г. ОШЕРА.

1841р. вийшла історична поема Шевченка “Гайдамаки” (написана у 1839 — 1841 рр.).

1842р. пише драматизовану соціально-побутову поему російською мовою “Слепая”. Того ж року створює історичну поему “Гамалія” (вийшла окремою книжкою 1844р.).

Кінцем лютого 1843р. датована історико-побутова драма “Назар Стодоля” (написана російською мовою, відома лише в українському перекладі). У 1844 — 1845 рр. її поставив аматорський гурток при Медико-хірургічній академії в Петербурзі.

1844р. вийшло друге видання “Кобзаря”. Усі ці твори належать до раннього періоду творчості Шевченка, коли він усвідомлював себе як “мужицький поет” і поет-патріот.

